

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Desviación e control social		Código	615G01302
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Profesorado	Lamela Viera, María del Carmen	Correo electrónico	carmen.lamela@udc.es	
Web	carmenlamela.wordpress.com/			
Descripción xeral	Presentación das ferramentas teóricas e prácticas para o estudo da desviación social desde unha perspectiva sociolóxica.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Non se realizarán cambios</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesión magistral - Discusión dirixida (computa na avaliación) - Proba mixta (computa na avaliación) - Atención personalizada <p>*Metodoloxías docentes que se modifican</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico: Diariamente. De uso pra facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas e facer o seguimento do traballo realizado. ? Moodle: Diariamente. Segundo a necesidade do alumando. Dispoñen de ?foros temáticos asociados aos módulos? da materia, para formular as consultas necesarias. Tamén hai ?foros de actividade específica? para desenvolver as ?Discusións dirixidas?, a través das que se se pon en práctica o desenvolvemento de contidos teóricos da materia. ? Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos teóricos e 1 sesión semanal de discusión dirixida en grupos (ate 15 persoas) nas franxes horarias que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade. Esta dinámica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia. <p>4. Modificacións na avaliación</p> <p>Mantense o mesmo sistema de avaliación que no curso presencial</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Mantéñense as mesmas que figuran na guía docente. A proba mixta equivalente ao exame final realizarase a través de Moodle.</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>- Non se realizarán cambios. Xa dispoñen de todos os materiais de traballo da maneira dixitalizada en Moodle.</p>			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A19	Capacidades para definir, localizar y contactar la población objeto de integración social.
A21	Capacidades para identificar y medir factores de vulnerabilidad social y procesos conflictivos.
A32	Capacidades en contribuir al diseño de políticas públicas orientadas a abordar problemas sociales.
A35	Actitud crítica frente a las doctrinas y las prácticas sociales.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B9	Reconocimiento a la diversidad y a la multiculturalidad.
B13	Razonamiento crítico.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Explicar as principais teorías e conceptos para a análise da desviación social	A21	B3	C6
	A35	B13	
Recoñecer a dimensión social da definición e do control da delincuencia e da desviación	A19	B3	C4
	A21	B9	C6
	A35	B13	
Aplicar as distintas perspectivas teóricas sociolóxicas ás distintas manifestacións da desviación	A19	B3	C6
	A21	B9	
	A32	B13	
	A35		
Describir os feitos básicos das principais manifestacións de desviación no seu contexto social.	A19	B3	C4
	A21	B9	C6
		B13	
Identificar os procesos de estigmatización social, así como deducir os intereses, normas e valores sociais que están en xogo.	A19	B3	C4
	A21	B9	C6
	A35	B13	
Evaluuar críticamente as principais fontes de información e datos para o estudo da desviación social.	A19	B3	C4
	A21	B13	C6
	A35		

Contidos	
Temas	Subtemas
Introdución á socioloxía da desviación e do control social	- Presentación do programa - Definindo a desviación social: desde o esencialismo ao construtivismo - Bibliografía e fontes de información sobre a desviación social
As principais perspectivas académicas sobre a desviación social	- A criminoloxía clásica - O positivismo - Sociología jurídica
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: o positivismo sociolóxico	- Teorías estruturais-funcionalistas: evolución do concepto de anomia - A Escola de Chicago e os enfoques subculturais - Teorías del control social y sus límites
As principais perspectivas sociolóxicas sobre desviación e control social: teorías construtivistas	- Teorías da reacción social - Perspectiva marxista - Perspectiva de xénero

Novas teorías e debates na socioloxía da desviación	-
A xestión institucional do control do delito e da desviación	- Evolución da xustiza penal moderna e do Estado penal-welfare - A nova cultura do control del delito
Temas monográficos sobre desviación social: sexualidade, violencia, enfermidade mental, delincuencia, etc.	-

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	24	24	48
Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	2	20	22
Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	22	55	77
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Durante as clases maxistrais expoñeranse os principais contidos ou temas do curso. En xeral, dedicárselles unha clase por semana.
Proba mixta	O exame final consistirá nunha parte de preguntas test e outra parte de preguntas de ensaio sobre as lecturas e os materiais asignados.
Discusión dirixida	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos más prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Discusión dirixida	Poden ser de gran axuda as sesións de seguimento do traballo realizado durante o curso, individualizadas ou en pequenos grupos. Ademais, admítense e promove a atención de dúbihdas e o intercambio de materiais vía correo electrónico e por foros de Moodle.
Proba mixta	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Discusión dirixida	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C4 C6	As clases de discusión dirixidas supoñerán o esforzo de aplicar a teoría e conceptos presentados previamente a casos más prácticos, ou á interpretación de novos textos e casuística. Desenvolveranse a través dunha serie de preguntas suscitadas pola profesora respecto de os materiais que se traballarán en cada sesión. Pola demostración da realización do traballo esixido en cada caso, e da adecuada comprensión dos materiais, outorgaranse puntos que sumarán ata un máximo de 6, equivalente a un 60% da nota final. A realización da discusión e obtención dos puntos sempre esixirá presencialidad ou docencia sincrónica.	60

Proba mixta	A19 A21 A32 A35 B3 B9 B13 C6	O exame final representa o 40% da cualificación final.	40
-------------	---------------------------------	--	----

Observacións avaliación

Prevese contemplar traballos sustitutivos non-presenciais optativos para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia. Para a segunda e posteriores convocatorias, a avaliación será mediante proba mixta sobre os contidos das lecturas asignadas.

Segundo as recomendacións do Comité Ambiental de Green Campus do Centro, a entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:

1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático

1.2. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos

1.3. De se realizar en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a impresión de borradores.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Becker, Howard (2009). <i>Outsiders</i>. Buenos Aires, Siglo XXI - Garland, D. (2005). <i>La cultura del control</i>. Barcelona, Gedisa - Goffman, Erving (2008). <i>Estigma</i>. Buenos Aires, Amorrortu - Milgram, Stanley (1980). <i>Obediencia a la autoridad</i>. Bilbao, Desclée de Brouwer - Larrauri, E. (2000). <i>La herencia de la criminología crítica</i>. Madrid, Siglo XXI - Sutherland, Edwin (1988). <i>Ladrones profesionales</i>. Madrid, La Piqueta - Taylor, I., P. Walton y J. Young (1977). <i>La nueva criminología: Contribuciones a una teoría social de la conducta desviada</i>. Buenos Aires, Amorrortu <p>Separadamente da bibliografía básica, traballarase sobre unha serie de artigos, dispoñibles na plataforma moodle, sobre a que se realizarán as proba final e os exercicios presenciais.</p>
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Baratta, A. (1993). <i>Criminología crítica y crítica del derecho penal</i>. Madrid, Siglo XXI - Bergalli, Roberto (Coord) (2006). <i>Flujos migratorios y su (des)control</i>. Barcelona, Anthropos - Wacquant, L. (2001). <i>Las cárceles de la miseria</i>. Madrid, Alianza <p>Ao longo do curso presentarase e discutirá abundante bibliografía complementaria e outras fontes de información dispoñibles para profundar sobre o temario do programa.</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías